

Vrede voor dit huis

Deze zondag vormt een overgang tussen de tijd van de Grote Feesten: Kerst, Pasen, Pinksteren, en de zogenaamde feestloze tijd, die volgende week begint met de (genummerde) dagen van de zomer. Ik maak enig bezwaar tegen de term feestloze tijd, want elke dag is een feest omdat die in het teken staat van de eerste dag van de week; de dag van de opstanding, van het opstaan: je wenden naar het licht en je afwenden van het duister.

Intussen waren we bijna vergeten dat we ons kerkelijk gezien bevinden in het Mattheus jaar. Het oecumenisch leesrooster kent in navolging van de synagoge een cyclus, in ons geval van drie jaar. De jaren zijn gerangschikt naar alfabet: A,B, en C. In het jaar A wordt het evangelie naar Mattheus gevolgd, in het B jaar Marcus, in het C jaar Lucas. Waarom er dan geen D jaar is met de evangelist Johannes? Ik weet het niet maar ik vermoed dat dat komt omdat Johannes geen verhalenverteller is, maar een filosoof. Kijk maar naar het begin van zijn evangelie:

*In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God.
Het was in het begin bij God.
Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat.*

Dat is heel andere koek dan bijvoorbeeld Lucas 2:

En het geschiedde in die dagen dat er een bevel uitging van keizer Augustus...

Daar gaat wat gebeuren, dat is duidelijk. Dit is het begin van een literair meesterwerk: Welke dagen? Wie is keizer Augustus? Een bevel? Ik zit op het puntje van mijn stoel. Het doek gaat open en de spelers komen het toneel op. Welke rol speel ik?

Vanwaar die kerkelijke roosters en cycli? Wij denken chronologisch, in een lijn van vroeger naar later. *Chronos* wijst de tijd van het horloge aan: nu is het twaalf uur en straks is het vijf over twaalf. Kerkelijke roosters geven aandacht aan *quality time*: tijd die beslissend is (*Kairos*). Die tijd is er maar één keer en die komt nooit meer terug. Die tijd is nu en die maakt geschiedenis. Wij leven in zo'n tijd. Nu nog kunnen we onze lieve aarde redden als we het roer om gooien. Als in de bijbelse verhalen zulke tijden aanbreken, dan worden die tijden altijd ingeleid met de zin: "En het geschiedde ", in Lucas 2, in de dagen dat er een bevel uitgaat van keizer Augustus. Dan zit de geofende bijbellezer zich al te verkneuteren: het is Kairos, hier gaat God geschiedenis maken. Hij daalt af, om te bevrijden. De tweede Exodus. Deze tijd bepaalt al onze tijden zoals het lichtje van een kaars in een kamer alle gezichten van de mensen zó doet oplichten dat je weet dat je in een eeuwig moment bent aangeland. Je zult het altijd bij je dragen.

Op deze zondag lezen we uit het evangelie naar Mattheus (10):

Daarop riep Jezus zijn twaalf leerlingen bij zich en gaf hun de macht om onreine geesten uit te drijven en iedere ziekte en elke kwaal te genezen.

Deze twaalf zond Jezus uit, en hij gaf hun de volgende instructies:

Ga op weg en verkondig: "Het koninkrijk van de hemel is nabij." Genees zieken, wek doden op, maak mensen die melaats zijn rein en drijf demonen uit.

Neem in je beurs geen gouden, zilveren of koperen munten mee, schaf je voor onderweg geen reistas aan, geen extra kleren, geen sandalen en geen stok, want een arbeider is het waard dat er in zijn onderhoud wordt voorzien. In elke stad en in elk dorp waar je komt, moet je uitzoeken wie het waard is je te ontmoeten; blijf daar dan tot je weer verdergaat. Groet de bewoners van het huis dat je binnengaat. Laat jullie vrede over dat huis komen als het dat waard is, maar als het dat niet waard is, laat dan die vrede naar je terugkeren. En als ze je niet willen ontmoeten noch naar je woorden willen luisteren, verlaat dan dat huis of die stad en schud het stof van je voeten.

Voor leerlingen lees ik: ieder die de weg van Jezus gaat; "mensen van de weg". Daar horen ook wij bij. Niet exclusief, maar óók, samen met de lange stoet van mensen voor, naast en na ons. En wij hebben de volmacht tot genezing. Hebben wij die functie niet te veel uitbesteed aan de professionele medische stand? Juist in deze tijd blijkt ook deze macht aan grenzen gebonden te zijn. Je kunt mensen fysiek misschien genezen, maar wat hebben zij daaraan als hun ziel al van eenzaamheid is gestorven? Het virus van onze tijd roept misschien wel dezelfde reacties op als melaatsheid in andere tijden: angst, isolatie en eenzaamheid. Zulke besmettelijke mensen kun je misschien wel redden (al zullen ook zij sterven) als je bezorgdheid om je eigen gezondheid niet boven alles stelt en de brug oversteekt naar iemand die alleen is achtergelaten.

Psalm 88 is een gruwelijk lied van zo'n eenzame:

Ik ben een naamloze dode,
ik ben als een gesneuvelde in een massagraf
aan wie gij niet langer denkt,
losgerukt uit uw hand.
Mijn vrienden heb jij van mij vervreemd,
afgrijzen roep ik bij hen op.

Veel mensen die weigeren zich te laten troosten met goedbedoelde mis-troost, worden getroost door deze psalm: dit gaat over mij!

De mensen van de weg trainen zich in de woestijn: eten voor één dag is genoeg en morgen zien we wel weer. En elke dag roep je weer verbaasd: Manna? Wat was dit? Brood, zomaar uit de hemel gevallen? Voor mij? Verwonderd raap je op, wat jou ten deel valt. Het is meer dan genoeg.

Je bent geen allemansvriend. Neem vrede mee. Wie jou niet wil ontvangen en ook jouw vrede niet, die moet je achter je laten. Je kunt vrede verliezen door die op het verkeerde adres te bezorgen.



Op de eerste zondag in juli dat wij elkaar weer zien bij een ochtendgebed in de Mariatsjerke staat Lied 819, behorend bij de lezing van vandaag op de liturgie. We zullen deze stille woorden drinken en dromen van het huis van vrede waar de wingerd samen met wijsheid woont, waar mensen met open handen 's nachts warmte delen en waar God het licht bewaart.

Frede foar dit hûs

1 Frede foar dit hûs
dêr't ljocht skynt troch de muorren,
beskutting foar de wyngerd,
it sweltsje bout syn nêst.

2 Frede foar dit hûs,
fundearre op betrouwen.
De poarte sierd mei wiisheid
dy't yn de moarntiid rûkt.

3 Frede foar dit hûs,
in rêstplak oan de paden
foar wa't mei iepen hannen
graach ûnderdak ha wol.

4 Frede foar dit hûs,
foar wa't dêr wenje leafde,
dat hja de seine priuwe,
fan fruchten, brea en wyn.

5 Frede foar dit hûs,
wannear't de nachten komme,
dat wy de waarmte diele
en God it tsjuster keart.

tekst Andries Govaart - 'Vrede voor dit huis'
oersetting Lyske Boersma
meldij Toon Hagen

Vanaf zondag 5 juli is de kerk weer open. Daar verheugen wij ons op. De diensten zullen anders zijn dan anders. Niet minder, niet meer, maar anders. De diensten zijn korter dan de zondagse vieringen die we gewend zijn en hebben het karakter van de getijden uit het klooster: meer ruimte voor bezinning en alternatieve vormen voor samen zingen. Samen met u houden we ons aan de sinds maart bekende regels die erop gericht zijn de gezondheidsrisico's zo laag mogelijk te houden. In een volgende brief schrijft onze voorzitter meer.

Willemien Keuning